

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

**RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.**

**A R R E S T**

-----

Nr. 70.502 van 23 december 1997

A. 75.336/VI-13.989

In zake : **de vereniging zonder winstoogmerk "Nouvelle Clinique de la Basilique",**

die woonplaats heeft gekozen bij  
Mrs. Benoît en Luc CAMBIER,  
advocaten,  
Jean-Baptiste Meunierstraat 22  
1030 Brussel,

tegen :

**de Belgische Staat,** vertegenwoordigd door de Minister van Sociale Zaken,

die woonplaats heeft gekozen bij  
Mr. Renaud WITMEUR, advocaat,  
Kapitein Crespelstraat 2-4  
1050 Brussel.

-----  
**DE VOORZITTER VAN DE VIe KAMER,**

Gezien het op 14 augustus 1997 ingediende verzoekschrift, waarbij de vereniging zonder winstoogmerk "Nouvelle clinique de la Basilique" de nietigverklaring vordert van het koninklijk besluit van 6 mei 1997 tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 januari 1989 houdende vaststelling van aanvullende normen voor de erkenning van ziekenhuizen en ziekenhuisdiensten alsmede tot nadere omschrijving van de ziekenhuisgroeperingen en van de bijzondere normen

waaraan deze moeten voldoen, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 18 juni 1997;

Gezien het op dezelfde dag ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoekende partij de schorsing van de tenuitvoerlegging van dat besluit vordert;

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier;

Gezien het verslag van mevrouw HAUBERT, eerste auditeur bij de Raad van State, opgemaakt op grond van artikel 94 van de algemene procedureregeling;

Gelet op de beschikking van 15 oktober 1997, waarbij de neerlegging van het verslag wordt gelast en de partijen worden opgeroepen om te verschijnen op 14 november 1997, de datum waarop de zaak tot de terechtzitting van 19 december 1997 is uitgesteld;

Gelet op de kennisgeving van die beschikking en het verslag aan de partijen;

Gehoord het verslag van de heer CLOSSET, kamervoorzitter;

Gehoord de opmerkingen van Mr. B. CAMBIER, advocaat, die voor de verzoekende partij verschijnt, en van Mr. WITMEUR, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer PAUL, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de verwerende partij een exceptie van niet-ontvankelijkheid opwerpt tegen het beroep, op grond dat de verzoekende vereniging haar statuten niet heeft overgelegd, noch kennis heeft gegeven van de beslissing van haar raad van bestuur om dat beroep in te stellen, en zij niet doet blijken de vormvereisten in acht te hebben genomen waarin is voorzien door artikel 9 en volgende van de wet van 27 juni 1921 waarbij aan de verenigingen zonder winstgevend doel en aan de instellingen van openbaar nut rechtspersoonlijkheid wordt verleend;

Overwegende dat de verzoekende vereniging haar statuten heeft overgelegd, alsook een uittreksel uit de notulen van de vergadering van de raad van bestuur dd. 25 juli 1997, waarop besloten is "een beroep in te stellen tot nietigverklaring en schorsing van het koninklijk besluit van 6 mei 1997 bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 30 januari 1989"; dat tijdens de terechtzitting niet meer betwist is dat de vormvereisten bepaald in artikel 9 en volgende van de wet van 27 juni 1921 in acht zijn genomen; dat de exceptie niet kan worden aangenomen;

Overwegende dat de verwerende partij voorts het belang van de verzoekende partij om op te treden betwist; dat zij erop wijst dat laatstgenoemde enkel beweert dat de bestreden handeling "(haar) belangen ernstig schaadt" daar zij de "sluiting oplegt van alle ziekenhuisinstellingen die minder dan 150 bedden tellen zelfs als ze een groepering vormen", tenzij ze een fusie aangaan; dat zij daaruit besluit dat het belang van de verzoekende partij beperkt blijft tot de nietig-

verklaring van de bepaling van het bestreden besluit die de sluiting oplegt, namelijk artikel 3, 6°, van dat besluit;

Overwegende dat de verzoekende partij het nadeel dat zij door het bestreden besluit lijdt, motiveert aan de hand van een geheel aan gegevens die niet uitsluitend betrekking hebben op de gevolgen van artikel 3, 6°; dat op basis van de aldus uiteengezette argumenten en de ter terechtzitting verstrekte toelichtingen moeilijk kan worden betwist dat de verzoekende partij de nietigverklaring van het hele besluit nastreeft en dat zij daarbij een belang heeft; dat de exceptie niet kan worden aangenomen;

Overwegende dat de verzoekende partij het tweede onderdeel van het eerste middel in haar beroep tot nietigverklaring ontleent aan de schending van artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, doordat het advies van de afdeling wetgeving van de Raad omtrent het bestreden besluit dat zich indertijd in de ontwerpfase bevond, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen gevraagd is, waarbij het verzoek om spoedbehandeling is "gemotiveerd door het feit dat de besparingsmaatregelen inzake verplichte toepassing van de bestaande erkenningsnormen en verplichte sluiting van onderbezette bedden dringend moeten worden uitgevoerd om enerzijds het financieel evenwicht van de sociale zekerheid te realiseren en om anderzijds de ziekenhuizen hiervan dringend op de hoogte te kunnen stellen", terwijl :

- die wetsbepaling stelt dat het verzoek om spoedbehandeling met bijzondere redenen dient te worden omkleed;
- krachtens het eerste lid, 1°, van die bepaling de afdeling wetgeving om advies kan worden verzocht binnen een termijn van dertig dagen, zonder dat het

verzoek om spoedbehandeling met redenen dient te worden omkleed;

- in deze zaak de aangevoerde redenen voor spoedbehandeling worden weerlegd door het feit dat het bestreden besluit steunt op een advies dat reeds op 23 februari en 19 september 1996 is verleend door de Nationale raad voor ziekenhuisvoorzieningen, en door het feit dat het op 6 mei 1997 uitgevaardigde besluit pas op 18 juni 1997 is bekendgemaakt;
- de redenen die worden aangevoerd ter staving van het verzoek om spoedbehandeling stereotiep zijn en niet aangeven waarom het advies van de afdeling wetgeving niet een maand kon wachten : die redenen, welke betrekking hadden op de noodzaak om besparingsmaatregelen te treffen - waarvan niet bewezen is dat zij niet een maand later konden worden genomen - gaan voor elke aangelegenheid op; ze geven niet de bijzondere omstandigheden aan op grond waarvan de vooropgestelde maatregelen noodgedwongen met zoveel spoed dienden te worden getroffen dat, indien de raadpleging van de afdeling wetgeving binnen een gewone termijn zou hebben plaatsgehad, dit afbreuk zou hebben gedaan aan de doeltreffendheid of de verwezenlijking van de aan die maatregelen verbonden doelstelling;
- de meeste bepalingen van het omstreden besluit trouwens pas van toepassing zullen zijn vanaf 1 januari 1998, (...) terwijl voor de overige in terugwerkende kracht wordt voorzien;

Overwegende dat de verwerende partij antwoordt :

- dat er geen gebruik gemaakt is van artikel 3, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, op grond waarvan de afdeling wetgeving niet om advies hoeft te worden verzocht in "het met bijzondere redenen omklede geval van hoogdringendheid";

- dat het bestreden besluit integendeel om advies aan die afdeling is voorgelegd;
- dat gesteld zelfs dat de bestreden handeling niet op voldoende wijze zou zijn gemotiveerd wat betreft de spoed waarmee het diende te worden goedgekeurd, bepaaldelijk het bovengenoemde artikel 3 niet zou zijn nageleefd, doch niet artikel 84, dat er uitsluitend toe strekt de organisatie van de werkzaamheden van de Raad van State te regelen;
- dat echter "niet kan worden betwist dat de bestreden handeling een overweging bevat die het spoedeisende karakter met redenen omkleedt ... (en) dat dat spoedeisend karakter in de overweging op voldoende wijze wordt uiteengezet", met dien verstande dat de noodzaak ervan in eerste instantie door de minister dient te worden beoordeeld;
- dat de bestreden handeling op 6 mei 1997 uitgevaardigd is en met ingang van 1 mei 1997 van kracht geworden is, en dat als gevolg daarvan een aantal ziekenhuizen op 1 januari 1998 hun deuren moeten sluiten, zodat de instellingen op de hoogte dienden te worden gebracht van de maatregelen die moesten worden getroffen om de sluiting te kunnen voorkomen;
- dat met het bestreden besluit trouwens ook een begrotingsdoelstelling wordt nagestreefd, die erop gericht is het evenwicht van de sociale zekerheid te realiseren en dat derhalve "de uitvaardiging ervan zo spoedig mogelijk diende te geschieden";
- dat tenslotte "de bestreden handeling de sluiting of de fusie van ziekenhuisinstellingen tegen 31 oktober 1997 verplicht stelt (,) wat wijst op de werkelijke noodzaak om dat besluit onverwijld uit te vaardigen";

Overwegende dat de Raad van State zijn adviesverlenende taak ontleent aan artikel 160 van de Grondwet; dat in zoverre de raadpleging van de Raad van

State betrekking heeft op het onderzoek van wetgevende en verordenende teksten, die raadpleging voortvloeit uit het streven van de Grondwetgever om de eerbiediging van de rechtsstaat en de kwaliteit van die teksten uit wetgevingstechnisch en formeel oogpunt te waarborgen, en bijgevolg ook de rechtszekerheid; dat de raadpleging van de afdeling wetgeving, zoals ze is geregeld bij de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ter uitvoering van de Grondwet, als dusdanig een vormvereiste is dat van openbare orde en derhalve substantieel is; dat de nadere regels waarin is voorzien met het oog op de regelmatige afhandeling van die raadpleging, eveneens van die aard zijn en niet uitsluitend bedoeld zijn om een goede organisatie van de werkzaamheden van de Raad van State te garanderen; dat daaruit voortvloeit dat wanneer de wet de bevoegde overheid toestaat om onder bepaalde voorwaarden na te laten de afdeling wetgeving te raadplegen of om haar volgens een versnelde rechtspleging om advies te verzoeken, die voorwaarden op restrictieve wijze dienen te worden geïnterpreteerd; dat elke onregelmatigheid in dat verband zo nodig ambtshalve dient te worden opgeworpen;

Overwegende dat in casu de schending wordt aangevoerd van artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, dat stelt dat het onderzoek van de zaken die door de afdeling wetgeving behandeld worden, plaatsvindt in de volgorde van de inschrijving ervan op de rol, behalve "wanneer, in spoedeisende gevallen die in de aanvraag met bijzondere redenen worden omkleed, de overheid die de afdeling wetgeving adieert, vraagt dat het advies ... wordt meegedeeld binnen een termijn van ten hoogste drie dagen ... (in welk geval) ... de motivering die in de aanvraag wordt opgegeven, overgenomen (wordt) in de aanhef van de verordening";

Overwegende dat het op grond van die bepaling moet gaan om een "spoedeisend geval dat met bijzondere redenen wordt omkleed"; dat hoewel het de bevoegde overheid is die moet oordelen over de noodzaak om de door haar ontworpen bepalingen met spoed te doen uitvaardigen, het evenzeer haar taak is om de redenen ervoor aan te geven; dat wanneer bij de Raad van State, afdeling administratie, een beroep wordt ingesteld tot nietigverklaring van een besluit waarvan de noodzaak van de spoedbehandeling wordt betwist, deze de gegrondheid en de feitelijkheid van de aangevoerde redenen voor de spoedbehandeling dient na te gaan; dat die redenen, willen ze gegrond zijn, verband moeten houden met welbepaalde en bijzondere omstandigheden die maken dat de raadpleging van de afdeling wetgeving niet binnen een gewone termijn kan plaatsvinden zonder dat de verwezenlijking van het door de vooropgestelde maatregelen nagestreefde doel en het nut, alsook de doeltreffendheid ervan in het gedrang komen; dat, willen de redenen voor de spoedbehandeling van enige feitelijkheid getuigen, zij niet door de feiten zelf weerlegd mogen worden, inzonderheid door de ontstentenis van naarstigheid vanwege de overheid zelf; dat in dat verband de omstandigheid dat, om dat verzuim te verhelpen, aan die tekst of aan sommige bepalingen ervan terugwerkende kracht wordt verleend, de aangevoerde redenen voor de spoedbehandeling niet kan rechtvaardigen; dat wanneer een tekst is goedgekeurd en de overheid besloten heeft die tekst, nog vóór deze in werking is getreden, in te trekken en te vervangen door nieuwe bepalingen die op een later tijdstip in werking zullen treden, de aangevoerde redenen voor de spoedbehandeling feitelijk worden weerlegd;

Overwegende dat het verzoek om spoedbehandeling in casu gemotiveerd wordt door de noodzaak om "de besparingsmaatregelen inzake verplichte

toepassing van de bestaande erkenningsnormen en verplichte sluiting van onderbezette bedden dringend (uit te voeren) om enerzijds het financieel evenwicht van de sociale zekerheid te realiseren en om anderzijds de ziekenhuizen hiervan dringend op de hoogte te kunnen stellen";

Overwegende dat zulk een motivering niet relevant is; dat geen enkele bijzondere omstandigheid wordt aangevoerd teneinde de in het bestreden besluit vervatte maatregelen te rechtvaardigen; dat de noodzaak om besparingsmaatregelen uit te voeren teneinde het financieel evenwicht van de sociale zekerheid te realiseren of de noodzaak om de adressaten van het bestreden besluit "dringend" op de hoogte te kunnen stellen, slechts overwegingen van algemene aard zijn; dat de spoedbehandeling daarmee geenszins duidelijk en omstandig wordt gemotiveerd; dat het des te meer noodzakelijk was om die verduidelijking te geven, aangezien de verwerende partij zelf toegeeft dat de bepalingen van het besluit bijzonder complex zijn, zodat met een advies dat binnen een termijn van drie dagen moest worden verleend de ontworpen tekst niet grondig kon worden onderzocht;

Overwegende dat de omstandigheden waarin het bestreden besluit is uitgewerkt, uitgevaardigd en bekendgemaakt, de dadelijkheid van de aangevoerde redenen voor de spoedbehandeling weerleggen; dat de tekst van het toenmalige ontworpen besluit reeds in 1996 om advies is voorgelegd aan de Nationale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen; dat deze Raad op 23 februari en 19 september 1996 advies heeft uitgebracht; dat de afdeling wetgeving pas op 1 april 1997, met andere woorden meer dan zes maanden later, om advies is verzocht; dat deze afdeling binnen drie dagen, met andere woorden op 3 april 1997, advies heeft

uitgebracht, terwijl het besluit pas meer dan een maand later is goedgekeurd, namelijk op 6 mei 1997, en pas op 18 juni 1997 bekendgemaakt is, dus twee en een halve maand later; dat bovendien een nieuw ontwerp van koninklijk besluit zeer onlangs om advies aan de afdeling wetgeving is voorgelegd, een besluit dat dezelfde strekking heeft als het bestreden besluit en waarvan artikel 23 het bestreden besluit intrekt, terwijl artikel 24 ervan stelt dat het in werking treedt "de dag waarop het in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt";

Overwegende dat het tweede onderdeel van het eerste middel van het beroep tot nietigverklaring kennelijk gegrond is; dat noch het eerste onderdeel van dat middel, noch de overige middelen behoeven te worden onderzocht;

Overwegende dat de nietigverklaring van het bestreden besluit de vordering tot schorsing doelloos maakt,

## **B E S L U I T :**

### **Artikel 1.**

Vernietigd wordt het koninklijk besluit van 6 mei 1997 tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 januari 1989 houdende vaststelling van aanvullende normen voor de erkenning van ziekenhuizen en ziekenhuisdiensten alsmede tot nadere omschrijving van de ziekenhuisgroeperingen en van de bijzondere normen waaraan deze moeten voldoen.

## **Artikel 2.**

Er is geen grond om uitspraak te doen over de vordering tot schorsing.

## **Artikel 3.**

Dit arrest zal bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde koninklijk besluit.

## **Artikel 4.**

De kosten, bepaald op 7.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de VIe kamer, op drieëntwintig december 1900 zevenennegentig door :

|        |            |                  |
|--------|------------|------------------|
| de Hr. | CLOSSET,   | kamervoorzitter, |
| Mevr.  | NOTEBAERT, | griffier.        |

**De Griffier,**

**De Voorzitter,**

**Chr. NOTEBAERT.**

**Ch.-L. CLOSSET.**

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,  
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD  
VAN STATE, GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.